

Celownik liczby pojedynczej rzeczowników męskich

Autor: Halina Karaś

{smoothgallery image=M870.gif&title=Leksykon&caption=Końcówka -owiu celownika liczby pojedynczej rzeczowników męskich. Oprac. A. Krawczyk-Wieczorek na podstawie: Dejna 82. Kucała 78.}Celownik liczby pojedynczej rzeczowników męskich. W C. lp. rzeczowników męskich rozkład końcówek u oraz -owi może się nieco różnić od stan ogólnopolskiego, np. bratowi, kotowi, ale chlebu, stołu. W dialekcie wielkopolskim po spółgłoskach miękkich występuje tu końcówka ewi (koniewi, Jasiewi, majewi), a w Polsce centralnej także po spółgłoskach twardych, np. wołewi, chłopakewi (zob. Oboczność ew // ow). Osobliwością Mazowsza i części gwar Polski północnej od Borów Tucholskich, przez Kociewie, gwary malborsko-lubawskie, po część Warmii i Mazur (granica przechodzi koło Olecka, Siedlec, Sochaczewa, Tucholi, Kościerzyny, Malborka i Lubawy) jest końcówka owiu powstała z kontaminacji dwu końcówek celownika u)(owi, por. bratowiu, ojcowiu, wilkowiu. Końcówka ta może przybierać postać -oziu: bratoziu, ojcoziu, sąsiadoziu, wilkoziu lub -oju: bratoju, ojcoju, sąsiadoju, wilkoju, traktoraju, nauczycielaju, lekarzaju na skutek zaniku wargowości w grupie spółgłoskowej powstałej w wyniku asynchronicznej wymowy miękkich spółgłosek wargowych.